

NOVÁ LEGISLATIVA

= aktuální změny legislativních předpisů ČR + EU

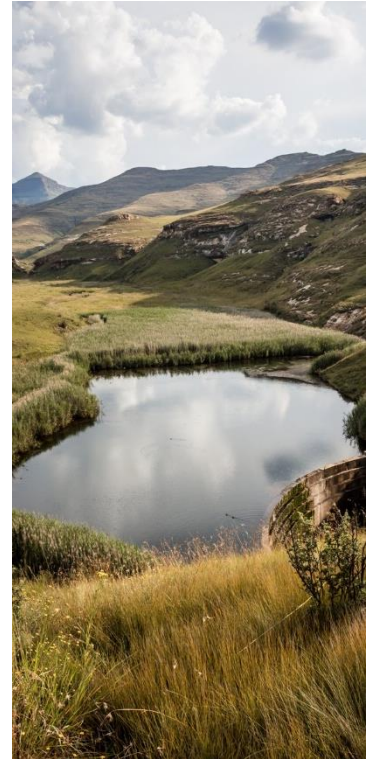
Mgr. Martin Pták

MŽP, odbor ochrany vod

OBSAH

- 1. Ústavní ochrana vod**
- 2. Proces novelizace evropských předpisů**
- 3. Novelizace vodního zákona**

1. ÚSTAVNÍ OCHRANA VOD

ÚSTAVNÍ OCHRANA VOD

Platné znění čl. 7 Ústavy

~~Stát dbá o šetrné využívání přírodních zdrojů a ochranu přírodního bohatství.~~

Navrhované znění čl. 7 Ústavy

„Stát dbá o šetrné využívání přírodních zdrojů, zejména vody a půdy, a o ochranu přírodního bohatství.“

Hlavní cíl:

posílení ústavní ochrany přírodních zdrojů s důrazem na šetrné využívání vody a půdy jakožto přírodních zdrojů, které jsou nejvíce zasaženy změnou klimatu a na něž jsou současně navázány ostatní složky životního prostředí

2. PROCES NOVELIZACE EVROPSKÝCH PŘEDPISŮ

REVIZE SMĚRNICE 91/271/EHS (UWWTD)

Předmětem ostatních přenášek.

Jedna z priorit SWE předsednictví v Radě EU.

Velké a ambiciózní výzvy (!)

Projednávání v EP – některé ambice vyšší než u návrhu (např. hranice pro povinnost odkanalizování až na 500 EO)

REVIZE SMĚRNIC 2000/60/ES (WFD), 2008/105/ES (

Součástí balíčku EK - „Zero pollution“

3 hlavní pilíře návrhu jsou:

- aktualizace seznamu znečišťujících látek pro povrchové i podzemní vody
- **nové metody** monitoringu ve smyslu přizpůsobení se technickému pokroku, **povinný Watch List** pro podzemní vody a budoucí **zařazení mikroplastů a genů antimikrobiální rezistence** do Watch Listu pro povrchové vody
- zajištění **provázanosti** existujících databází

DALŠÍ POSTUP

PROJEDNÁVÁNÍ NA ÚROVNI ČR

- **Rámcová pozice** - Návrh směrnice je značně ambiciózní, ČR jej jako celek podporuje, avšak s některými výhradami (lze očekávat značný dopad na státní rozpočet)
- RP byla schválena VPEZ PSP dne **1. 2.**, dne **1. 3.** ve VEU Senátu ČR, **8. 3.** projednání na plénu Senátu ČR

PROJEDNÁVÁNÍ NA ÚROVNI RADY EU

- představení návrhu dne **11. 11. 2022**, verze v ČJ oficiálně vydána v lednu 2023,
- další rozprava nad revidovanou směrnicí a politická diskuse proběhnou ve 2. pol. Švédského předsednictví (duben – květen 2023)

PROJEDNÁVÁNÍ V EP (NÁVRH)

- **22. 3.** - projednání návrhu zprávy
- **29. 3.** - lhůta pro předložení pozměňovacích návrhů
- **25. 5.** - hlasování o návrhu zprávy

3. NOVELIZACE VODNÍHO ZÁKONA

PROČ JI POTŘEBUJEME?

Novela reaguje na zkušenosti z praxe, které odkryly řadu nedostatků, ty se nyní snažíme dát do pořádku (např. zlepšení koordinace zasahujících orgánů)

Pokud dojde k havarijní situaci, musíme ji umět efektivně řešit (!)

PPV: Zavedeme on-line monitoring vody vypouštěné z průmyslových provozů do řek u výustí významných znečišťovatelů, kde hrozí havárie velkého rozsahu

PROGRAMOVÉ PROHLÁŠENÍ VLÁDY ČR

Aktualizace v r. 2023:

Podpůrné činnosti

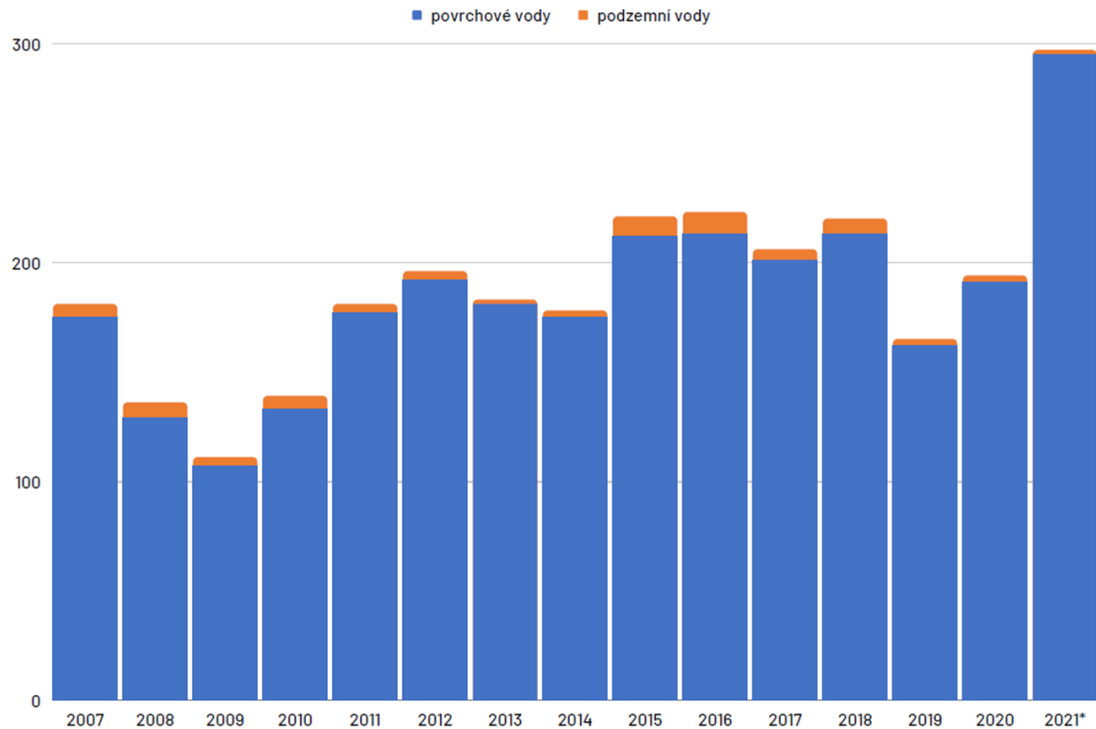
„Zajistíme kvalitní a veřejně přístupný monitoring stavu všech klíčových složek životního prostředí“

„Zavedeme online monitoring vody vypouštěné z průmyslových provozů do řek u výustí významných znečišťovatelů, kde hrozí havárie velkého rozsahu. Vytvoříme dotační program na pasportizaci výustí do potoků a řek“

ČTYŘI HLAVNÍ PILÍŘE NOVELY

- 1. pilíř – Zneškodňování havárií** – zpřesnění základních pojmů v oblasti havárií na vodách a jasně definované subjekty odpovědné při likvidaci havárie
- 2. pilíř – Sankce** – výrazné zvyšování sankcí za vybrané přestupky spáchané v souvislosti s haváriemi na vodách
- 3. pilíř – Kontinuální monitoring** – měření vypouštění odpadních vod do vod povrchových
- 4. pilíř – Registr výpustí** – zřízení registru všech výpustí (nejen) odpadních vod do vodních toků

POČET HAVÁRIÍ NA VODÁCH 2007–2021

1. PILÍŘ – ZNEŠKODŇOVÁNÍ HAVÁRIÍ

Hypotetická havárie

- Původce (nebo provozovatel) ohlásí havárii HZS ČR
- HZS ČR vyjíždí na místo havárie a informuje příslušný vodoprávní úřad (VPÚ), správce povodí, ČIŽP, Policii ČR
- HZS ČR řídí záchranné a likvidační práce a po příjezdu VPÚ mu předává řízení zneškodňování havárie
- Podle povahy uniklé závadné látky jsou podnikána opatření zabraňující dalšímu úniku/rozšíření závadné látky (aplikace norných stěn, zvyšování průtoků) v součinnosti HZS ČR, VPÚ a správců povodí
- Zástupce správce povodí odebírá vzorky havárií zasažených povrchových vod, stejně tak může činit hned od počátku zásahu HZS ČR

2. PILÍŘ – SANKCE

Výrazné zvyšování sankcí za vybrané přestupky spáchané v souvislosti s haváriemi na vodách

Úprava sankčního ustanovení:

Pětinásobné navýšení sankcí týkajících se PO a podnikajících FO, kde je pravděpodobnost vzniku závažného přestupku daleko vyšší, než v případě FO

3. PILÍŘ – KONTINUÁLNÍ MONITORING

Zavádí povinnost kontinuálního měření vypouštění odpadních vod podle jejich kvalitativního složení – dle odborného odhadu se tato povinnost bude vztahovat na 100-200 znečišťovatelů v ČR

Navrhované znění § 38 odst. 10:

„Kdo vypouští OV s obsahem ZNZL, PNL nebo NZL podle části II bodů 1 a 9 přílohy č. 1 k tomuto zákonu do vod povrchových, je povinen v souladu s rozhodnutím VPÚ provádět kontinuální měření vybraných ukazatelů znečištění odpadních vod. VPÚ tímto rozhodnutím stanoví místo, způsob a podmínky kontinuálního měření, přičemž přihlíží k technické a ekonomické dostupnosti technologií kontinuálního měření. Znečišťovatel je povinen průběžně zaznamenávat, vyhodnocovat a uchovávat výsledky kontinuálního měření vypouštěných OV po dobu dvou kalendářních let. Pokud lze z výsledků kontinuálního měření usuzovat na možnost vzniku havárie, je znečišťovatel povinen učinit odpovídající opatření k zabránění jejímu vzniku. Znečišťovatel je povinen zajistit a řádně provozovat technické prostředky pro kontinuální měření vypouštěných OV. Náležitosti a způsob provádění kontinuálního měření, způsob určení a stanovení ukazatelů znečištění kontinuálním měřením, vyhodnocení kontinuálního měření a náležitosti technických prostředků pro jeho provádění stanoví vláda nařízením.“

4. PILÍŘ – REGISTR VÝPUSTÍ

Zavedení Registru výpustí odpadních vod, jehož předpokladem bude digitalizovaná evidence všech výpustí odpadních vod ze zdrojů znečištění do vod povrchových

Pilotní projekt výpustí odpadních vod do vodních toků

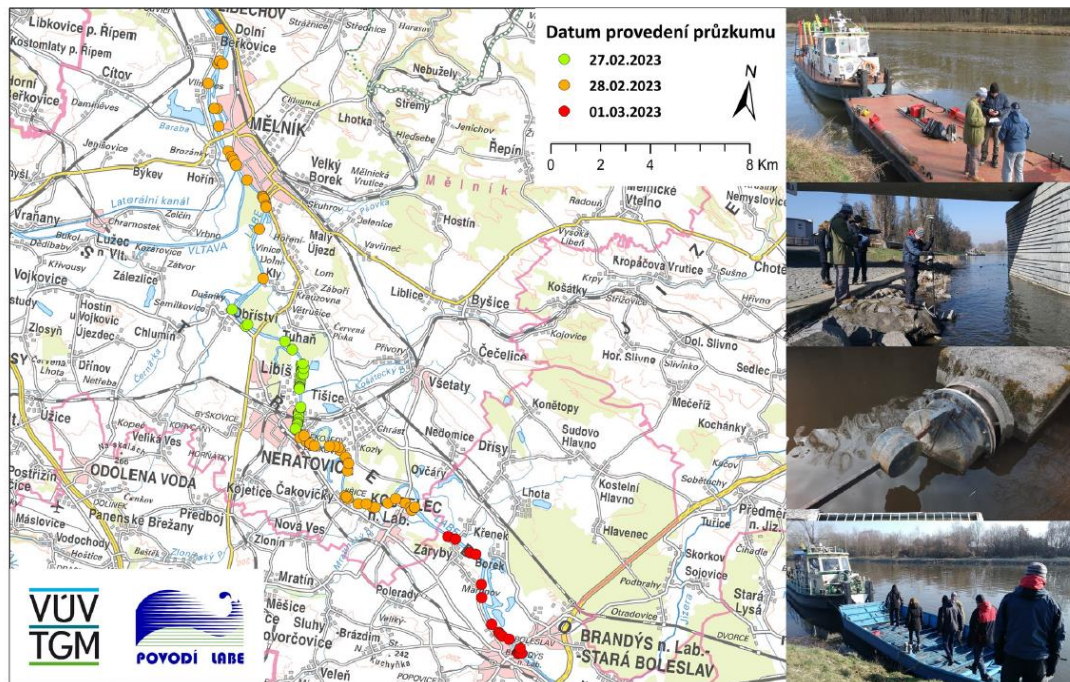
Cíl: zahrnout všechny výpusti ze zdrojů znečištění do vod povrchových – jak ty, ke kterým je vydáno povolení k nakládání s vodami, tak i ty, ke kterým toto povolení, z rozličných důvodů, vydáno není.

Úsek Labe mezi Mělníkem a Brandýsem nad Labem (cca 34,6 km)

ve spolupráci VÚV TGM, Povodí Labe s.p., MŽP a MZe

4. PILÍŘ – REGISTR VÝPUSTÍ

Pilotní projekt - Vytvoření a naplnění registru všech výpustí na úseku vodního toku Labe od Brandýsa nad Labem po Mělník - zmapované objekty

DALŠÍ VÝVOJ HAVARIJNÍ NOVELY

Návrh byl vládě předložen do konce dubna 2023 (aktuálně - projednávání v komisích LRV)

Navrhujeme, aby zákon nabyl účinnosti **prvním dnem druhého kalendářního měsíce následujícího po jeho vyhlášení**

Některá ustanovení (např. o kontinuálním monitoringu i registru výpustí) budou muset mít **odloženou účinnost**

DĚKUJI ZA POZORNOST!